Практика англійських судів: спори, що виникають з SHA

Юрій Нечаєв, Владислав Александров 28 березня 2019 року

Про що поговоримо

- 1. Основні категорії спорів, які виникають з SHA
- 2. Sheikh Tahnoon v. Kent справа про те, що буває, коли сторони не уклали письмовий SHA
- 3. Jackson *v*. Dear про що все ж таки домовилися сторони?
- 4. Rusal Plc. v. Crispian спір російських олігархів
- 5. McKillen v. Misland обхід переважного права

Ключові питання в SHA = ключові спори

Та навіщо мені той SHA?

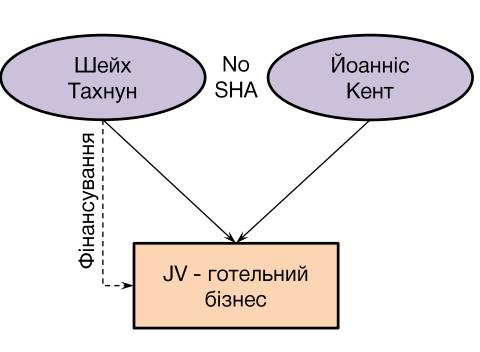
Фінансування компанії

Корпоративне управління

Відчуження акцій

Sheikh Tahnoon v. Kent: факти

- акціонери домовилися про фінансування JV шейхом Тахнуном
- шейх Тахнун фінансував JV протягом певного часу
- у 2012 році бізнес зазнав фінансових труднощів, тому сторони домовилися про вихід з JV та виплату компенсації шейху у розмірі 5,5 млн. євро
- паралельно, шейх намагався продати свої акції у JV компанії X
- у 2013 році шейх Тахнун звернувся до суду із вимогою компенсувати йому 15 млн. євро
- пан Кент звернувся із зустрічним позовом на аналогічну суму через порушення шейхом обов'язку діяти добросовісно (act in a good faith)

Sheikh Tahnoon v. Kent: рішення суду (1/2)

- домовленості між шейхом Тахнуном та паном Кентом становлять договір, заснований на взаємовідносинах сторін (relational contract) в усній формі. Отже, обов'язок діяти добросовісно є таким, що опосередковано передбачений (implied) цим договором
- шейх порушив свій обов'язок діяти добросовісно, оскільки (1) його представники вели приховані перемовини щодо продажу своїх акцій компанії X, при цьому (2) шейх блокував продаж JV паном Кентом компанії X та (3) шейх намагався отримати вигоду для себе за рахунок свого бізнес-партнера

Sheikh Tahnoon v. Kent: рішення суду (2/2)

"... діяти добросовісно – означає діяти чесно, з відданістю до досягнутих домовленостей..."

суддя Апеляційного суду Джордж Леггатт

Sheikh Tahnoon v. Kent: takeaways

Формалізувати умови ведення бізнесу зі своїм партнером та чітко прописувати усі обов'язки сторін

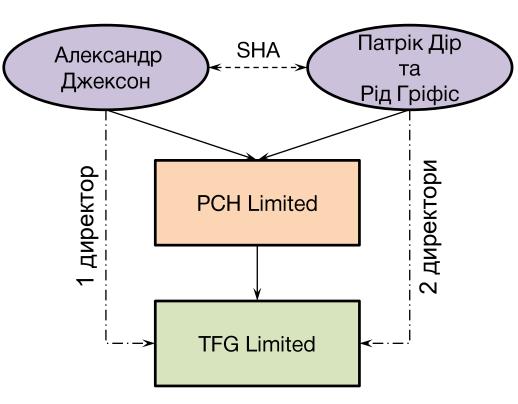

Jackson v. Dear: лікнеп

- Implied terms умови, про які сторони прямо не домовилися в контракті, але які можуть бути встановлені судом як такі, без яких контракт не буде працювати та були настільки очевидними для сторін, що вони вирішили їх не прописувати в контракті
  - ✓ звичай
  - ✓ попередні домовленості
  - √ "business efficacy" та "officious bystander" тест
- Положення про подальші запевнення сторін "Each party shall do and perform, or cause to be done and performed, all such further acts and things, and shall execute and deliver all such other agreements, certificates, instruments and documents, as the other party may reasonably request in order to carry out the intent and accomplish the purposes of this Agreement and the consummation of the transactions contemplated hereby."

Jackson v. Dear: факти

- пан Джексон мав право щорічно призначатися директором компанії TFG до настання однієї з п'яти подій
- пан Дір та пан Гріфіс також були призначені директорами TFG
- статут TFG передбачав право двох директорів звільнити третього директора
- пан Дір та пан Гріфіс звільнили пана Джексона на підставі статуту
- пан Джексон звернувся до Високого суду

Jackson v. Dear: питання до суду

1. Чи передбачав SHA (як implied term), право пана Джексона не бути звільненим з компанії до настання однієї з п'яти подій?

- 2. Чи були зобов'язані інші акціонери:
  - ✓ не використовувати статут компанії для звільнення пана Джексона з посади директора
  - ✓ видалити зі статуту положення, яке надавало право іншим директорам звільнити пана Джексона

Jackson v. Dear: рішення суду

Позиція Високого суду

ТАК, оскільки:

- ✓ таке право є необхідним для того, щоб SHA відповідав усім умовам, про які сторони чітко домовилися
- ✓ акціонери були зобов'язані видалити зі статуту право 2х директорів звільнити третього директора враховуючи положення про подальші запевнення

Позиція Апеляційного суду

НІ, оскільки:

- ✓ не всі "розумні" люди погодяться, що таке право має бути передбачено SHA з комерційної точки зору
- ✓ включення такого положення до SHA передбачає недопустиме переписування контракту судом

Jackson v. Dear: takeaways

Драфтінг, драфтінг та ще раз драфтінг Відсутність суперечностей між статутом та SHA

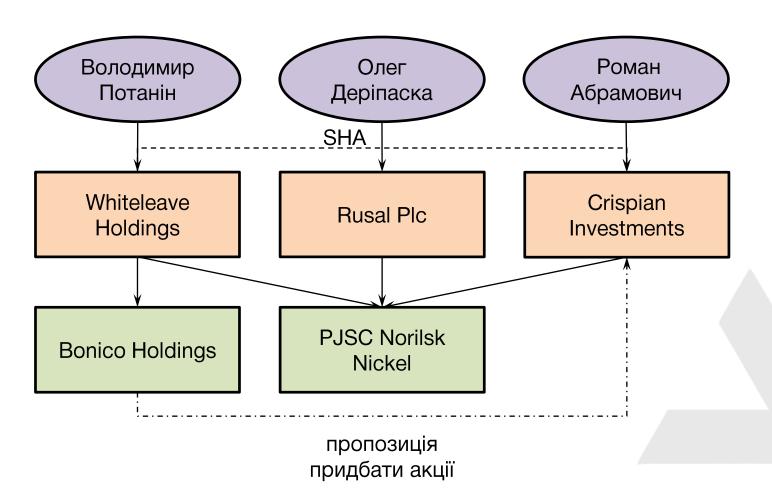
Rusal Plc v. Crispian: лікнеп

Принцип Greenhalgh – оскільки акції є приватною власністю та є вільними в обігу, право розпоряджатися ними може бути обмежено, тільки якщо таке обмеження прописано з достатньою ясністю. Принцип застосовується в контексті інтерпретації статуту компанії

ROFR (право першої відмови) – переважне право акціонера компанії на купівлю акцій іншого акціонера за ціною та на умовах, запропонованих третьою стороною

Rusal Plc v. Crispian: факти (1/2)

Rusal Plc v. Crispian: факти (2/2)

"If Crispian sells any number of NN shares . . . Crispian shall grant to Whiteleave and Rusal the right of first refusal to buy out the shares being so disposed of (pro rata to their shareholdings) . . . on the following terms:

(i) in the event that <u>Rusal and Whiteleave exercise their</u> right of first refusal, they shall serve a notice of exercise of the right of first refusal within 10 days of receipt of the relevant notice from Crispian . . . .

. . . the share price . . . shall be equal to the price proposed by a **bona-fide third party purchaser**. . . .

Rusal Plc v. Crispian: позиція сторін

Позиція позивача

Вопісо Holdings не може вважатися третьою стороною для цілей застосування процедури ROFR, оскільки пов'язані особи сторін SHA не можуть вважатися "третьою стороною"

Позиція відповідача

Враховуючи принцип Greenhalgh, третя сторона для Crispian є будь-якою особою, що не пов'язана із Crispian (включаючи пов'язаних осіб Whiteleave)

Rusal Plc v. Crispian: рішення суду

- 1. принцип Greenhalgh не застосовується принцип стосується тлумачення статуту, оскільки статут (на відміну від SHA) розповсюджується на всіх акціонерів та є конституцією компанії
- 2. ROFR мав бути реалізований тільки разом компанією Rusal та Whiteleave. З точки зору здорового глузду, ані Rusal, ані Whiteleave (та їх пов'язані особи) не можуть вважатися "третьою стороною"
- 3. Третя сторона означає "сторонню" особу, яка не пов'язана із трансакцією

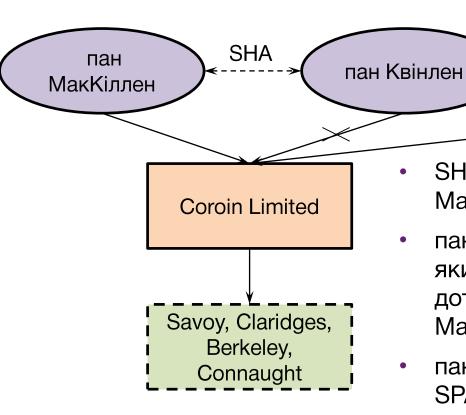
Rusal Plc v. Crispian: takeaways

Принцип Greenhalgh може не застосовуватися при тлумаченні SHA

McKillen v. Misland: факти

SHA передбачав переважне право пана
МакКіллена на купівлю акцій Coroin Limited

Ellerman Hotels

ДКП з

УМОВОЮ

- пан Квінлен уклав SPA з Ellerman Hotels, за яким зобов'язався продати акції за умови дотримання переважного права пана МакКіллена
- пан Квінлен умисно не виконував умову за SPA. Натомість, він (1) призначив директором компанії представника Ellerman Hotels та (2) видав йому довіреність вчиняти дії від свого імені
- пан МакКіллен звернувся до суду, оскільки вважав, що його переважне право було порушено

McKillen v. Misland: позиція позивача та суду

- "Mr. McKillen has seen Mr. Quinlan's ownership over his shareholding disappear like the Cheshire cat until only the smile is left" – відхилено
- 2. пан Квінлен передав майновий інтерес в акціях Coroin Limited відхилено
- 3. пан Квінлен порушив свої зобов'язання діяти добросовісно **відхилено**

McKillen v. Misland: takeaways

Обережно та чітко прописувати положення в SHA щодо переважних прав

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

